

οι χώροι αναψυχής, που προβλέπει το άρθρο 12 της οδηγίας αυτής. Από την ανάλυση του κειμένου των διατάξεων που διαβίβασαν οι αρχές των Βρυξελλών προκύπτει ότι οι διατάξεις αυτές αφορούν μόνον τη διαδικασία εκδόσεως οικοδομικών αδειών ή αδειών οικοπεδοποιήσεως, η οποία είναι οπωσδήποτε μεταγενέστερη της διαμορφώσεως της πολιτικής περί της χρήσεως γης. Συνεπώς, τα περιφερειακά μέτρα είναι ελλιπή, καθόσον δεν αφορούν τη διαδικασία καθορισμού και εφαρμογής της πολιτικής αυτής στο σύνολό της.

(¹) ΕΕ 1997, L 10, σ. 13.

(²) Οδηγία 2003/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2003, για τροποποίηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (ΕΕ L 345, σ. 97).

Προσφυγή που ασκήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2010 — Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Πορτογαλικής Δημοκρατίας

(Υπόθεση C-38/10)

(2010/C 80/33)

Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εκπρόσωποι: R. Lyaί και G. Braga da Cruz)

Καθής: Πορτογαλική Δημοκρατία

Αιτήματα

Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Πορτογαλική Δημοκρατία, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ τις νομοθετικές διατάξεις των άρθρων 76.º-A, 76.º-B και 76.º-C του πορτογαλικού Código do Imposto sobre o Rendimento das pessoas Colectivas (CIRC), κατά τις οποίες, σε περίπτωση μεταφοράς της έδρας και της πραγματικής διεύθυνσεως μιας πορτογαλικής επιχειρήσεως σε άλλο κράτος μέλος ή παύσεως της λειτουργίας στην Πορτογαλία ενός σταθερού καταστήματος ή μεταφοράς των εν Πορτογαλία στοιχείων του ενεργητικού της σε άλλο κράτος μέλος:

— η φορολογητέα ύλη του οικονομικού έτους κατά το οποίο επέρχεται το γεγονός αυτό περιλαμβάνει ολόκληρη τη μη πραγματοποιηθείσα υπεραξία τη σχετική με τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, ενώ η μη πραγματοποιηθείσα υπεραξία που απορρέει από αποκλειστικά εγχώριες συναλλαγές δεν περιλαμβάνεται στη φορολογητέα ύλη,

— οι εταίροι μιας εταιρίας, η οποία μεταφέρει εκτός της πορτογαλικής επικρατείας την έδρα και την πραγματική της διεύθυνση, υπόκεινται σε φόρο, που υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της αξίας των ρευστών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας (υπολογιζομένης κατά τον χρόνο της μεταφοράς και με τιμές αγοράς) και της τιμής κτήσεως των αντιστοιχών εταιρικών μεριδίων,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 49 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 31 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ·

— να καταδικάσει την Πορτογαλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Ισχυρισμοί και κύρια επιχειρήματα

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα παρατιθέμενα άρθρα του CIRC [Κώδικα φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων] μπορούν ν' αποτελέσουν εμπόδιο στην ελευθερία εγκαταστάσεως, η οποία καθιερώνεται στο άρθρο 49 ΣΛΕΕ.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα πορτογαλική νομοθεσία, η μη πραγματοποιηθείσα υπεραξία φορολογείται μόνον όταν μια εταιρία μεταφέρει την έδρα και την πραγματική της διεύθυνση εκτός της πορτογαλικής επικρατείας ή όταν μεταφέρει επί μέρους περιουσιακά της στοιχεία σε σταθερό κατάστημα κείμενο σε άλλο κράτος μέλος, ενώ παρόμοιες μεταφορές έδρας εντός της πορτογαλικής επικρατείας ή ενεργητικού από την έδρα προς υποκατάστημα εντός του ίδιου κράτους μέλους δεν συνεπάγονται αμέσως καμία φορολογική συνέπεια.

Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί την εξουσία κράτους μέλους να φορολογεί την υπεραξία την οποία έχει συσσωρεύσει ένα πρόσωπο που, ως κάτοικος ημεδαπής, υπόκειται σε φορολόγηση επί του συνολικού του εισοδήματος. Θεωρεί όμως ότι η πορτογαλική νομοθεσία οφείλει να εφαρμόζει τον ίδιο κανόνα και ότι τα γενεσιουργά αίτια της φοροδοτικής υποχρεώσεως πρέπει να είναι τα ίδια — συγκεκριμένα, η πραγματοποίηση του ενεργητικού η οποιοσδήποτε παράγων προκαλεί αναπροσαρμογή της απόσβεσης —, είτε η έδρα, η πραγματική διεύθυνση ή περιουσιακά στοιχεία μεταφέρονται εκτός της πορτογαλικής επικρατείας είτε παραμένουν σ' αυτήν.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εταιρίες πρέπει να έχουν το δικαίωμα να μεταβιβάζουν την έδρα τους ή επί μέρους περιουσιακά τους στοιχεία σε άλλο κράτος μέλος χωρίς να υπόκεινται σε υπέρμετρα περιπλοκές και δαπανηρές διαδικασίες. Κατά την άποψή της, η άμεση είσπραξη φόρων επί της μη πραγματοποιηθείσας υπεραξίας, κατά τη μεταφορά της έδρας και της πραγματικής διεύθυνσεως πορτογαλικής εταιρίας σε άλλο κράτος μέλος ή λόγω παύσεως λειτουργίας σταθερού καταστήματος εντός της πορτογαλικής επικρατείας ή μεταφοράς του εν Πορτογαλία ενεργητικού της σε άλλο κράτος μέλος, δεν δικαιολογείται αν τέτοια φορολόγηση δεν υφίσταται και σε ανάλογες εγχώριες καταστάσεις.

Η ανάγκη ειδικής προστασίας των δικαιωμάτων ορισμένων συμφερόντων, και ειδικότερα των πιστωτών, των μετόχων της μειοψηφίας και των φορολογικών αρχών πρέπει μεν να εξασφαλίζεται, σύμφωνα όμως προς την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτό έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.

Συναφώς, η Πορτογαλική Δημοκρατία θα ηδύνατο, παραδείγματος χάριν, να προσδιορίζει την αξία της μη πραγματοποιηθείσας υπεραξίας επί της οποίας προτίθεται να διαφυλάξει τη φορολογική της αρμοδιότητα, χωρίς όμως ούτε να καθιστά τον φόρο άμεσα απαιτητό, ούτε να συναρτά την αναβολή της πληρωμής του προς άλλες προϋποθέσεις.

Ο — θεμιτός κατά τα άλλα — σκοπός της εξασφάλισης αποτελεσματικού φορολογικού ελέγχου και της καταπολεμής της φοροδιαφυγής θα μπορούσε επίσης να επιτευχθεί με λιγότερο περιοριστικές μεθόδους, με τη χρήση των μηχανισμών που προβλέπει η οδηγία 77/799/ΕΟΚ⁽¹⁾ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1977, περί της αμοιβαίας συνδρομής των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών στον τομέα των αμέσων φόρων, ή η οδηγία 2008/55/ΕΚ⁽²⁾ του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2008, για την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με ορισμένες εισφορές, δασμούς, φόρους και άλλα μέτρα.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η πορτογαλική νομοθεσία βγαίνει πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, που είναι η εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας του φορολογικού συστήματος. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πορτογαλική νομοθεσία πρέπει να ακολουθεί τον ίδιο κανόνα είτε η έδρα, η πραγματική διεύθυνση ή περιουσιακά στοιχεία μεταφέρονται εκτός της πορτογαλικής επικρατείας είτε παραμένουν σ' αυτήν: ο φόρος πρέπει να εισπράττεται μόνον αφού πραγματοποιηθεί η αύξηση αξίας του ενεργητικού.

(1) ΕΕ ειδ. έκδ. 09/001, σ. 86.

(2) ΕΕ 2008, L 150, p. 28.

Προσφυγή της 25ης Ιανουαρίου 2010 — Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Βασιλείου του Βελγίου

(Υπόθεση C-41/10)

(2010/C 80/34)

Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική

Διάδικοι

Προσφεύγουσα: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εκπρόσωποι: G. Rozet και N. Yerrell)

Καθού: Βασιλείο του Βελγίου

Αιτήματα της προσφεύγουσας

Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μεταφέροντας στο εσωτερικό δικαίο εσφαλμένως και ελλιπώς τις οδηγίες 73/239/ΕΟΚ⁽¹⁾ και 92/49/ΕΟΚ⁽²⁾, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, μεταξύ άλλων, από τα άρθρα 6, 8, 15, 16 και 17 της πρώτης οδηγίας 73/239/ΕΟΚ, καθώς και από τα άρθρα 20, 21 και 22 της τρίτης οδηγίας 92/49/ΕΟΚ·

— να καταδικάσει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Ισχυρισμοί και κύρια επιχειρήματα

Με την προσφυγή της, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα βελγικά ταμεία αλληλασφαλίσεως, δεδομένου ότι οι δραστηριότητές τους στον τομέα της συμπληρωματικής ασφαλίσεως υγείας δεν αποτελούν τμήμα του εκ του νόμου συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως, δεν είναι σύμφωνα προς την πρώτη και την τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση εκτός της ασφάλειας ζωής. Συγκεκριμένα, τα ταμεία αλληλασφαλίσεως, στον βαθμό που τελούν σε ανταγωνισμό, στον τομέα της συμπληρωματικής ασφαλίσεως υγείας, προς τις ασφαλιστικές εταιρίες, πρέπει να υπάγονται στο ίδιο νομικό καθεστώς με αυτές. Η προσφεύγουσα αμφισβητεί συναφώς τον ισχυρισμό του καθού ότι οι υπηρεσίες συμπληρωματικής ασφαλίσεως υγείας που προσφέρουν τα ταμεία αλληλασφαλίσεως εμπίπτουν στην εξαίρεση του άρθρου 2, παράγραφος 1, σημείο δ', της πρώτης οδηγίας και υποστηρίζει ότι η κάλυψη βάσει της συμπληρωματικής ασφαλίσεως υγείας δεν μπορεί να εξομοιώνεται με τις «ασφαλίσεις που περιλαμβάνονται σε σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεως».

Η Επιτροπή τονίζει, πρώτον, ότι η διάταξη του άρθρου 6 της πρώτης οδηγίας προβλέπει ότι η ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφάλισης υπόκειται σε προηγούμενη χορήγηση διοικητικής άδειας, την οποία πρέπει να ζητεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής η επιχείρηση που εγκαθιστά την έδρα της στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Τα βελγικά ταμεία αλληλασφαλίσεως όμως δεν έχουν λάβει άδεια σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη όσον αφορά τις δραστηριότητές τους συμπληρωματικής ασφαλίσεως υγείας.

Δεύτερον, η προσφεύγουσα προσάπτει στο καθού την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, σημείο α', της πρώτης οδηγίας, στον βαθμό που τα ταμεία αλληλασφαλίσεως δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των νομικών μορφών που επιβάλλει ο νόμος για τις ασφαλιστικές εταιρίες στο Βέλγιο. Επιπλέον, επιτρέπεται στα ταμεία αλληλασφαλίσεως να ασκούν ένα μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων που δεν έχουν άμεση σχέση με τις ασφαλιστικές δραστηριότητές τους, ενώ το άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο β', προβλέπει ότι η επιχείρηση πρέπει να περιορίζει τον σκοπό της στην ασφαλιστική δραστηριότητα και στις εργασίες που προκύπτουν απ' ευθείας από αυτήν, εξαιρουμένης κάθε άλλης εμπορικής δραστηριότητας. Η βελγική νομοθεσία είναι επίσης προβληματική από την άποψη του άρθρου 8, παράγραφος 1, σημείο γ', στον βαθμό που αυτό προβλέπει ότι η επιχείρηση πρέπει να υποβάλλει ένα πρόγραμμα δραστηριότητας σύμφωνο προς το άρθρο 9 της οδηγίας. Κανένα όμως πρόγραμμα του είδους αυτού δεν έχει υποβληθεί από τα ταμεία αλληλασφαλίσεως όσον αφορά τις δραστηριότητές τους συμπληρωματικής ασφαλίσεως υγείας. Τέλος, τα βελγικά ταμεία αλληλασφαλίσεως δεν έχουν την υποχρέωση να κατέχουν το ελάχιστο κεφάλαιο εγγυήσεως, αντίθετα προς τα όσα απαιτεί το άρθρο 8, παράγραφος 1, σημείο δ', της πρώτης οδηγίας.